

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет психології

Кафедра філософії, соціології та релігієзнавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

Освітня програма «Публічне управління та адміністрування»

Спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування

Галузь знань 28 Публічне управління та адміністрування

Затверджено на засіданні
кафедри філософії, соціології та релігієзнавства
Протокол № 1 від “27” серпня 2018 р.

м. Івано-Франківськ – 2018

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Історія української культури
Освітня програма	Публічне управління та адміністрування
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	281 Публічне управління та адміністрування
Галузь знань	28 Публічне управління та адміністрування
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	1. Цикл загальної підготовки. 1.1. Обов'язкові дисципліни
Курс / семестр	1/2
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 16 год. Практичні заняття – 14 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис дисципліни

Мета та цілі дисципліни

Програма курсу спрямована на ознайомлення студентів з найважливішими ознаками та особливостями культурного процесу на теренах України від давніх часів до сучасності, при цьому здійснюється істотний акцент на контекстуалізації української культури в рамках загальносвітової та європейської. Знання дисципліни сприятимуть зростанню рівня фахової компетентності спеціалістів негуманітарного профілю, допоможуть орієнтуватися в сучасному просторі культури, протегуватимуть формуванню їхньої активної громадянської позиції. Програма включає відомості, що поглиблюють і доповнюють зміст навчальних предметів з історії України, філософії. Курс «Історія української культури» спрямований на реалізацію в освітній діяльності принципу міждисциплінарної інтеграції. Процес навчання відбувається у відповідності з особистісно-орієнтованою моделлю і системно-діяльнісним підходом.

Мета: сформувати у студентів високий, теоретично обґрунтований та практично випробуваний рівень орієнтованості у закономірностях розвитку української культури, детально продемонструвати змістовну, світоглядну, естетичну та смислоутворюючу унікальність слов'янських та українських культурних надбань та здобутків, розкрити місце української культури в контексті світової та європейської.

Завдання:

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- концептуальні засади історії та теорії української культури;
- світоглядні особливості української культури та їх зв'язок з національним характером;
- сутність феномену української культури як детермінанти суспільної свідомості;
- основні етапи формування художніх стилів в українській культурі;
- роль і значення культури в житті людини, загальні закономірності її функціонування;
- культурні надбання провідних світових цивілізацій, основні етапи європейської культури, особливості розвитку української культури в контексті світової;
- не тільки емпіричний опис культур, але і їх порівняльний аналіз, і витоки спільного та специфічного в культурі;
- методика аналізу минулих та сучасних соціокультурних процесів;

<ul style="list-style-type: none"> • гуманістичний зміст української культури, її значення для творчого самоусвідомлення поколінь у національному розвитку та світовій цивілізації; • основні напрями розвитку духовної культури і мистецтва, міжнародні культурні зв'язки України. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • аналізувати об'єкт, предмет і методи української культурознавчої науки, її понятійно-категоріальний апарат; • визначати сутність та своєрідність української культури; • визначати основні види та типи українського мистецтва; • робити теоретичний аналіз українського культурно-історичного процесу; • визначати тенденції світової культури, місце і роль України у сучасному міжнародному культурному житті; • застосовувати знання з історії української культури у своїй професійній та громадській діяльності; • формувати індивідуальну (авторську) позицію щодо актуальних культуротворчих проблем в Україні та світі; • розуміти культуру як природню цілісність через призму культурного становлення людини і суспільства; • відстежувати процеси інтеграції та диференціації культур в глобальному світі; • фахово аналізувати та коментувати важливі соціокультурні зміни; • застосовувати отримані знання при практичному аналізі провідних тенденцій в сучасному культурному просторі; • пропонувати власне вирішення актуальних культуротворчих проблем.
Компетентності
<p>Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та наукових методів відповідної галузі і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>Здатність працювати в команді.</p> <p>Здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування.</p>
Програмні результати навчання
Використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства.

3. Структура дисципліни

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Тема 1. Культура як соціальне явище, як феномен людського буття.	Розуміти різноманітні визначення культури як універсальної форми та смислоутворення людської діяльності із творення та розвитку властиво людського, вміти	<ul style="list-style-type: none"> • Контрольні запитання, • Завдання для індивідуальної роботи,

		інтерпретувати значення культури та орієнтації в ній як для окремої людини, так і для спільноти загалом. Вміти розрізняти підходи до вивчення культури	<ul style="list-style-type: none"> • Есе, • Завдання для самостійної роботи
2.	Тема 2. Міфологічний тип світогляду. Міфологія індоєвропейців	Знати специфіку міфологічного типу світогляду, особливості формування міфологічних культурних архетипів, орієнтуватись у культурних надбаннях різноманітних міфологічних систем. Знати специфіку та особливості індоєвропейської міфології у контексті її впливу на подальшу історію української культури.	<ul style="list-style-type: none"> • Контрольні запитання, • Завдання для індивідуальної роботи, • Есе, • Завдання для самостійної роботи
3.	Тема 3. Середньовічна культура Європи та Київської Русі. Вплив Християнства на українську культуру	Орієнтуватись у особливостях культури Середньовіччя у Європі із контекстуалізацією світоглядних орієнтирів середньовіччя у локальну культуру Київської Русі. Знати особливості та культурний вплив хрещення Русі на подальши розвиток української культури	<ul style="list-style-type: none"> • Контрольні запитання, • Завдання для індивідуальної роботи, • Есе, • Завдання для самостійної роботи
4.	Тема 4. Культура Відродження в Європі та Україні	Орієнтуватись у культурному смислі епохи Відродження в рамках світової культури загалом та української культури зокрема. Вміти інтерпретувати художні, суспільні, інтелектуальні та пвсьякденні аспекти культури Відродження в рамках української культури.	<ul style="list-style-type: none"> • Контрольні запитання, • Завдання для індивідуальної роботи, • Есе, • Завдання для самостійної роботи
5.	Тема 5. Різноманіття стильових проявів в культурі Нового часу (XVII-XIX ст.)	Знати особливості художньої культури зазначеної доби та її вплив на світоглядні орієнтири української історичної спільноти. Вміти розрізняти та інтерпретувати культурне значення творів мистецтва та історичних подій вказаної епохи.	<ul style="list-style-type: none"> • Контрольні запитання, • Завдання для індивідуальної роботи, • Есе, • Завдання для самостійної роботи
6.	Тема 6. Українська культура XX-XXI ст.	Знати причини, наслідки та закономірності культурних трансформацій на межі класики та модерну\постмодерну\метамодерну. Знати особливості існування української культури на початку XX століття, під час існування СРСР та у період незалежності України. Вміти відслідковувати	<ul style="list-style-type: none"> • Контрольні запитання, • Завдання для індивідуальної роботи, • Есе, • Завдання для самостійної роботи,

	взаємозв'язки між історичними, суспільними, політичними та економічними особливостями існування України та її культурою та мистецтвом вказаної доби. Розуміти особливості існування української культури у контексті світової.	• Тестування
--	--	--------------

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Практичне заняття	40
Самостійна робота	5
Індивідуальне завдання	5
Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Робота на парах	Оцінка за самостійну роботу	Оцінка за індивідуальне завдання	Екзамен	Разом
40	5	5	50	100

- Оцінювання відповідей студентів на практичних заняттях відбувається за 100 бальною шкалою.
- По завершенні теоретичного навчання середнє арифметичне усіх отриманих оцінок у 100-бальній шкалі множиться на ваговий коефіцієнт 0,4, відповідно – максимальний бал за усі отриманні заняття у підсумку може скласти 40 балів.
- Оцінювання за екзамен відбувається у 100-бальній шкалі, отримана оцінка сходиться на ваговий коефіцієнт 0,5.
- Підсумкова оцінка за вивчення дисципліни складається із математичної суми балів за роботу на парах (максимально – 40 балів), отриманих балів за самостійну роботу (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,05, відповідно максимальний бал за самостійну роботу може скласти 5 балів), оцінки за індивідуальне завдання (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,05, відповідно максимальний бал може скласти 5 балів) і оцінки, отриманої за екзамен (максимальний бал – 50 балів), що в сумі максимально може скласти 100 балів.
- При виставленні балів за модульний контроль оцінюються: рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів, самостійне опрацювання тем, написання есе, опрацювання завдань, підготовка презентацій доповідей, підготовка індивідуальних завдань тощо.
- Якщо студент не склав змістовий модуль з поважних причин, які підтверджені документально, то він має право на його складання з дозволу зав. кафедри (за заявою).
- Оцінка за іспит формується із суми відповідей студентів на 3 основні запитання та 2 додаткові (по 10 балів за кожне запитання), або, за вимогою – на основі результатів тестування (максимальна оцінка за тести – 50 балів).

Критерії оцінювання за 100-бальною шкалою:

- *90-100 балів* – Студент вільно володіє навчальним матеріалом; висловлює свої думки; творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань; комунікативні уміння та навички сформовані на високому рівні; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання і оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань.
- *70-89 балів* – Студент вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні граматичні помилки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці; за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдань.
- *50-69 балів* – Студент володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно; на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків; знайомий з основними поняттями навчального матеріалу; комунікативні уміння та навички сформовані частково; під час відповіді допускаються суттєві граматичні помилки; має елементарні нестійкі навички виконання завдань; планує та виконує частину завдань за допомогою викладача.
- *Менше 50 балів* – У студента не сформовані комунікативні уміння та навички; студент допускає велику кількість граматичних помилок, що ускладнює розуміння; студент не володіє навчальним матеріалом; виконує лише елементарні завдання, потребує постійної допомоги викладача.

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа (відеофайли, рисунки, схеми)
Рекомендована література:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Історія світової та української культури: Підруч. для студ. вищ. навч. закл. / В. А. Греченко, І. В. Чорний, В. А. Кушнерук, В. А. Режко. – К., 2010. 2. Кашуба М. В. Історія української культури: Курс лекцій. – Л., 2011. 3. Климова Л. В. Художня культура. Підруч. – К.: Літера ЛТД, 2009. – 160с. 4. Культурологія: історія і теорія світової культури ХХ ст.: Навч. посіб. / Під. ред. Л. І. Кормича, В. В. Багацького. – Х., 2003. 5. Матвеева Л. Л. Культурологія: курс лекцій: Навч. посіб. – К.:Либідь, 2005. – 512с. 6. Фареній І. А. Історія української культури з найдавніших часів до кінця Х VIII століття: Короткий курс лекцій для студентів заочної форми навчання. – Черкаси, 2012. – 155 с. 7. Шейко В. М., Білоцерківський В. Я. Історія української культури: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. – К., 2011. 8. Балушок В. Українська етнічна спільнота: етногенез, історія, етнімія / В. Балушок. – Біла Церква, 2008. 9. Бунятян К. П. Давнє населення України : навч. посіб. / К. П. Бунятян. – К., 2003. 10. Вандишева-Ребро Н.В. Актуальні проблеми сучасної естетики. Постмодернізм : метод. посіб / Н.В. Вандишева-Ребро. – Суми, 2007. 11. Давньоруські любомудри / В. Горський, О. Вдовина, Ю. Завгородній, О. Киричок. –	

К., 2004.

12. Жак Ле Гофф. Середньовічна уява / Жак Ле Гофф. – Львів, 2007.
13. Маслійчук В. Слобідська Україна / В. Маслійчук. – К., 2008.
14. Савицкая Л.Л. На пути обновления. Искусство Украины в 1890-1910-е гг. / Л.Л. Савицкая. – Х., 2006.
15. Савицкая Л.Л. Художественная культура Украины. Вторая половина XIX – начало XX вв. : консп. лекции / Л.Л. Савицкая. – Х., 2005.
16. Савчук Б. Українська етнологія: навч. посібник / Б. Савчук. – Івано-Франківськ, 2004.
17. Шевчук В. Муза Роксоланська: Українська література XVI – XVIII століть : у 2-х кн. / В. Шевчук. – К., 2004. – Кн. 1: Ренесанс. Раннє бароко.
18. Шевчук В. Муза Роксоланська: Українська література XVI–XVIII століть : у 2-х кн. / В. Шевчук. – К., 2005. – Кн. 2: Розвинене бароко. Пізнє бароко.
19. Шейко В.М. Формування основ культурології в добу цивілізаційної глобалізації (друга половина XIX – початок XXI ст.) / В.М. Шейко, Ю.П. Богуцький. – К., 2005.

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра філософії, соціології та релігієзнавства м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57, каб. 503 (вхід з вул. Чорновола) тел. +38 (50) 294-87-14 – ст. лаборант кафедри Любомира Володимирівна Здоровенко https://kfsr.pnu.edu.ua/ kfsr@pnu.edu.ua Сторінки в соцмережах: https://www.facebook.com/profile.php?id=100057686430305
Викладач	Возняк Степан Володимирович кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії, соціології та релігієзнавства, член ВМГО «Федерація дебатів України», голова методичного відділу Івано-Франківського обласного осередку Федерації дебатів України, суддя та тренер дебатів у Британському парламентському форматі, координатор благодійних програм ОБП «Янголи поруч».
Контактна інформація викладача	+380991940015 stepanwozniak@gmail.com Персональна сторінка викладача на сайті кафедри

Політика курсу

Академічна добросесність	Дотримання академічної добросесності засновується на ряді положень та принципів академічної добросесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:
-----------------------------	---

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» ➤ Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”. ➤ Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”. ➤ Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”. <p>Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. стор. 4.).</p> <p>Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	<p>У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання - «незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) – стор. 4-5.</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Невідповідна поведінка під час заняття	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» - ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Додаткові бали	<p>Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Перелік індивідуальних завдань міститься у навчальній програмі до курсу.</p>
Неформальна освіта	<p>Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора</p>

	№819 від 29.11.2019 - https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/
--	---

Викладач

Возняк С.В.